

ครูในโรงเรียนชั้นนำในกรุงเทพมหานคร
กับเหตุการณ์ทางการเมือง
ศึกษาเฉพาะกรณีเหตุการณ์รัฐประหารของคณะ รสช. 2534
และกรณีเดือนพฤษภาคม 2535

พันตำรวจโท ไพฑูรย์ คัมสระพรหม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-910-8
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Teachers in Bangkok's Leading High Schools
and Political Incidents : A Case Study
of February 23, 1991 Coup d' etat
and The May 1992

Pol. Lt. Col. PHAITOON KOOMSRAPROM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for The Degree of Master of Political Science
Department of Government
Graduate School Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-910-8

ไพฑูรย์ คัมสระพรหม, พ.ด.ท. : แนวคิดของครูในโรงเรียนชั้นนำในกรุงเทพมหานครกับ
เหตุการณ์ทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีเหตุการณ์รัฐประหารของคณะ รสช. 2534
และกรณีเดือนพฤษภาคม 2535 (Teachers in Bangkok's Leading High Schools
and Political Incidents : A Case Study of February 23, 1991 Coup d' etat and
The May 1992) อ. ที่ปรึกษา : อ. ดร. ไชยันต์ ไชยพร, 135 หน้า.
ISBN 974-631-910-8

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แนวความคิดของครูในโรงเรียนชั้นนำในกรุงเทพมหานครกับ
เหตุการณ์ทางการเมือง กรณีเฉพาะเหตุการณ์รัฐประหารของคณะ รสช. 2534 และกรณีเดือนพฤษภาคม
2535 โดยถือเอากลุ่มตัวอย่างจากครูในโรงเรียนชั้นนำในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 4 โรงเรียน ทั้งที่เป็น
โรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 417 คน โดยการแจกแบบสอบถามให้แก่ครูทั้งหมดใน
โรงเรียนแต่ละแห่ง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่ามัธยฐาน การหาค่าร้อยละ การหาค่าฐานนิยม และ
การหาค่าพิสัยของควอไทล์

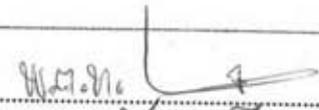
การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เลือกประชากรที่มีสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่ใกล้เคียงกัน เมื่อ
รวมแล้วให้ได้มากที่สุด การออกไปทดสอบแต่ละครั้งผู้วิจัยได้ไปทำการทดสอบด้วยตนเองและควบคุม
กลุ่มตัวอย่างวิจัยอย่างใกล้ชิด โดยให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูผู้ตอบแบบสอบถามถึงวัตถุประสงค์ของการ
วิจัยในครั้งนี้

ผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนชั้นนำในกรุงเทพมหานคร ให้ความสนใจต่อข่าวสารทางการเมือง
ในระดับปานกลาง โดยครูผู้ชายมักให้ความสนใจมากกว่าครูผู้หญิง การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง
ของครูมักเป็นการรับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ที่นับว่ามีความสำคัญ
และได้รับความนิยมนอกจากครูมากที่สุด อย่างไรก็ตามความคิดเห็นของครูในส่วนของความน่าเชื่อถือของข้อมูล
ข่าวสารที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ นั้น มีความเห็นว่าข้อมูลที่ได้รับทางสื่อต่าง ๆ มีความน่าเชื่อถือในระดับปาน
กลาง

สำหรับทัศนคติที่มีต่อเหตุการณ์รัฐประหาร ของคณะ รสช. 2534 และกรณีเดือนพฤษภาคม
2535 ครูในโรงเรียนชั้นนำในเขตกรุงเทพมหานครส่วนมาก มีความพอใจต่อนโยบายการบริหารประเทศ
ของพล. อ. ชชาติชาย ชุณหะวัณ ที่ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศมีความเจริญก้าวหน้า เมื่อเกิดเหตุการณ์
รัฐประหาร โดยคณะ รสช. ในปี 2534 นั้น ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่ก็ยังคงพอใจต่อการที่ นายอานันท์
ปันยารชุน เข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพื่อจัดตั้งรัฐบาลในการบริหารประเทศ รวมถึงการทำงาน
ของรัฐบาลของนายอานันท์ ปันยารชุน สมัยที่ 2 ที่เข้ามาดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. 2535 ให้มีความถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การวิจัยยังพบว่า ครูในโรงเรียนชั้นนำในเขตกรุงเทพมหานคร เห็นว่าข่าวสารทางการเมือง
เมืองที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของคนในสังคม รวมถึงครูผู้สืบทอดในการอบรม
เยาวชนของชาติให้มีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา ก.ว.ร.น.ปกครอง
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C531989 : MAJOR Government

KEY WORD: TEACHER / POLITICAL INCIDENT / MEDIA

PHAITOON KOOMSRAPROM, POL.LT.COL. : THE ATTITUDE OF
TEACHERS IN BANGKOK'S LEADING SCHOOLS AND POLITICAL
INCIDENTS : A CASE STUDY OF FEBRUARY 23, 1991 COUP D'
ETAT AND THE MAY 1992 : THESIS ADVISOR : CHAIYAN
CHAIYAPORN, Ph.D., 135 pp. ISBN 974-631-910-8

The purpose of this research is to examine the attitudes towards the political incidents in the case of 23rd February 1991 Coup d' etat and May 1992 Incidents of teachers in Bangkok's leading high schools either private or state sampling groups of 417 teachers and questionnaires were given to these sampling groups of teachers. The analysis of the collected data was done via EDFR technics.

Teachers' attitude towards the case of 23rd February 1991 Coup d' etat and May 1992 incident resulting from the research have shown that they are satisfied with the ex-Prime Minister Chatchai Xunhawan's administrative policy which did much good to the country's economy. Later, when the 23rd February 1991 Coup d' etat occurred, most of the teachers still consider Mr. Anun Panyarachun's administration as satisfactory and also his second term of prime Ministership during which he managed to amend the constitution of the year 1992 to meet with popular needs and standards.

The research also revealed that teachers in leading schools in Bangkok perceive that political informations received via several kind of medias has effects on human behavior in the society including teachers whose roles are to provide the youth understanding and knowledge of the democratic region.

ภาควิชา การปกครอง

สาขาวิชา การปกครอง

ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต *W. Ho Ke*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Tan To*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ อาจารย์ ดร. ไชยนต์ ไชยพร ที่ได้ให้คำชี้แนะและช่วยเหลืออย่างเต็มที่มาโดยตลอด รวมทั้งอาจารย์ที่ร่วมเป็นคณะกรรมการสอบ อันประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ ประธานกรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ ลีหมณี ซึ่งได้ให้ความเมตตาท้วงติง และชี้แนะประเด็นข้อบกพร่อง ตลอดจนแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข อย่างไรก็ตามกราบขอบพระคุณบรรดาคณาจารย์ทุกท่าน ที่มีส่วนในการสร้างกรอบแนวคิดในทางรัฐศาสตร์ และการวิจัยให้กับผู้วิจัย

นอกจากท่านที่ได้กล่าวมาแล้ว วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนครูในโรงเรียนชั้นนำทั้ง 4 โรงเรียน จึงขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้ ข้อบกพร่องอันเกิดจากงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขออภัยรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ไพฑูรย์ คุ่มสระพรหม

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1	
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ค่านิยมศัพท์เฉพาะ.....	8
วิธีการศึกษาและขอบเขตการศึกษา.....	12
สมมติฐานของการศึกษา.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2	
ทฤษฎีแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง.....	15
ทฤษฎีว่าด้วยประจำใจไทย.....	16
ทฤษฎีว่าด้วยการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	21
แนวความคิดเกี่ยวกับความขัดแย้ง.....	27
ทฤษฎีว่าด้วยการศึกษากับประจำใจไทย.....	56
ทฤษฎีว่าด้วยการสื่อสารทางการเมือง.....	61
บทที่ 3	
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	71

	การศึกษาข้อมูล.....	71
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
	กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	72
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
บทที่ 4	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล	76
	สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย.....	76
บทที่ 5	ข้อเสนอแนะ.....	100
	รายการอ้างอิง.....	104
	ภาคผนวก.....	130
	ประวัติผู้เขียน.....	135

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย